

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

בפני כב' השופט מיכאל קרשן

המאשימה מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה

נגד

הנאשמים

- 1.מדלן אונגיל
- 2.גיורא לב
- 3.ל.א שטרית נכסים בע"מ
- 4.שטרית לוי
- 5.הילת השרון השקעות בע"מ
- 6.אפרים מאיר
- 7.ע. לוזון נכסים והשקעות בע"מ
- 8.עמוס לוזון
- 9.הכשרת הישוב קניונים ומרכזי מסחר בע"מ

החלטה

1
2 המאשימה מבקשת לתקן את כתב האישום בפעם הרביעית. החלטתי לדחות את הבקשה. אלה
3 נימוקיי:

רקע

1
2
3
4
5
6 1. ביום 10.8.2006 הוגש לבית משפט זה כתב אישום נגד נאשמים 1 ו-2. כתב האישום תוקן
7 לראשונה על ידי המאשימה ביום 20.12.2006, כך שצורפו לו נאשמים 3-9. תיקון זה בוצע
8 טרם הקראה.
9
10 כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות שונות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – **חוק**
11 **העונשין**) וכן לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"א-1965 (להלן – **חוק התכנון והבניה**). בתמצית
12 שבתמצית אומר כי כתב האישום מייחס לנאשמים 1 ו-2, מהנדסת העיר פתח תקוה וראש
13 העיר, עבירות מתחום טוהר המדידות הנוגעות להוצאת היתרי בניה על ידם למבנה ה"פאוור
14 סנטר" בצומת ירקונים (להלן – **המבנה**), בניגוד להחלטת הועדה לשמירה על קרקע חקלאית
15 ושטחים פתוחים (להלן – **הולקחש"פ**), ולתוכניות בנוגע למקרקעין, באופן שמהווה לטענת
16 המאשימה הפרת אמונים פלילית ועבירות נוספות. כתב האישום מייחס לנאשמים 3-9 עבירות
17 לפי חוק התכנון והבניה.
18

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1 ביום 19.4.2009 נעתר בית המשפט (כב' השופטת מימון-שעשוע), במסגרת החלטה שנתן בנוגע
2 לטענות מקדמיות שטענו הנאשמים, לבקשת המאשימה לתקן את כתב האישום בשנית, כך
3 שנאשמים 1 ו-2 הואשמו לחלופין בביצוע עבירה לפי סעיף 48(ב)(2) לחוק התכנון והבניה.
4
5 הנאשמים הגישו תשובות בכתב לכתב האישום טרם ישיבת התזכורת שנקבעה לפני ביום
6 29.12.2009.
7
8 ביום 29.12.2009 בקשה ב"כ המאשימה לתקן את כתב האישום פעם נוספת. ב"כ הנאשמים
9 הסכימו לתיקון זה, טכני במהותו, וכתב האישום תוקן בשלישית כמבוקש. בישיבת התזכורת
10 נקבעו מועדים רבים לשמיעת הוכחות בתיק זה בחודש ינואר 2011.
11
12 הבקשה לתיקון כתב האישום ברביעית הוגשה לבית המשפט ביום 24.5.2010. הוגשו לבית
13 המשפט תגובות, תשובה מטעם המאשימה ותגובות משלימות, האחרונה שבאלה הוגשה ביום
14 10.10.2010.
15
16 הגיעה עת הכרעה.
17
18

בקשת המאשימה

- 19 המאשימה מבקשת לתקן את כתב האישום כך שתיווסף בו הטענה, כי הנאשמים 1 ו-2 נכחו
20 באולם הדיונים של הוועדה המחוזית לתכנון ובניה ביום 17.12.1997, בעת שהוועדה האמורה
21 קיבלה החלטה לפיה נאסר על הוועדה המקומית לתכנון ובניה להוציא היתרי בניה במקרקעין
22 במתחם ירקונים, אלא באישור הוועדה המחוזית. עוד מבקשת המאשימה להוסיף לרשימת
23 עדי התביעה תשעה עדי תביעה נוספים, אשר עדותם רלבנטית על פי הנטען לביורר האמת
24 בהליך זה.
25
26 הצורך בתיקון כתב האישום נתעורר, כך המאשימה, לאחר שב"כ הנאשמת 1 פנו למאשימה
27 בבקשה לעיין בחומר חקירה בתיק אחר – פ"א 20/2002 של יאח"ה – הידוע גם בשם פרשת
28 "חצי חינם". בפרשת חצי חינם נחקרו הנאשמת 1 וכן ראש עיריית פתח תקווה דהיום, יצחק
29 אוחיון, בין היתר בחשד לביצוע עבירות פליליות בתחום התכנון והבניה. פ"א 20/2002 נסגר
30 בשנת 2003 על ידי פרקליטות מחוז המרכז, בהעדר ראיות להגשת כתב אישום.
31
32 בבקשת המאשימה נטען כי לנוכח בקשת הנאשמת 1, פנתה המאשימה לפרקליטות מחוז
33 המרכז וליאח"ה בבקשה לאתר את החומר, שדבר קיומו לא היה ידוע לנציגי המאשימה
34 מפרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה). החומר בפרשת חצי חינם הועבר לנציגי

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1 המאשימה, ואחר שאלה עיינו בו הגיעו לכלל מסקנה כי חלק ממנו אמנם רלבנטי לאישום
2 בהליך הנוכחי. לפיכך הועמד החומר הרלבנטי לעיון הנאשמים כאן בחודש אפריל 2010 (זולת
3 מקצת החומר שאבד לטענת הפרקליטות).
4
- 5 9. המאשימה טוענת כי במהלך העיון בחומר הנוגע לפרשת חצי חינם, מצאו נציגי חומר שיכול
6 לבסס את הפסקה שבדעתם להוסיף לכתב האישום. עוד טוענת היא כי תשעת העדים החדשים
7 שצירופם מתבקש כעת נחקרו בפרשת חצי חינם, ועדותם מתייחסת להתנהלות הנאשמת 1
8 בהוצאת היתרי בניה, מדיניות העירייה בהוצאת היתרים לשימוש חורג במתחם ירקונים.
9 בנוסף חשובים העדים לקבלת אישור הולקחש"פ ביחס למקרקעין נושא כתב האישום, ולקווי
10 הבנין של פסי הרכבת שנקבעו בתוכנית אחרת, שאף היא בבסיס כתב האישום.
11
- 12 10. המאשימה סבורה כי העדת העדים החדשים והוספת העובדה החדשה לכתב האישום חיוניות
13 לבירור האמת במשפט. לדעתה בשלב זה בו טרם החלה פרשת התביעה לא תקופח הגנת
14 הנאשמים כתוצאה מתיקון כתב האישום, ובמיוחד כך נוכח העובדה שחומר החקירה החדש
15 התבקש מלכתחילה על ידי ההגנה.
16
- 17 **תגובת הנאשמים**
- 18 11. הנאשמים מתנגדים נחרצות לתיקון כתב האישום. לדעתם מדובר ב"מקצה שיפורים"
19 שמבקשת התביעה לערוך זו הפעם הרביעית אחר הגשת כתב האישום, ולכך אין לתת יד.
20 הנאשמים סבורים כי השיהוי הרב בהגשת הבקשה גרם נזק ממשי ומהותי ליכולתם להתגונן
21 מפני הטענה החדשה, ובכך עלול להיגרם להם עיוות דין.
22
- 23 12. הנאשמת 1 הוסיפה וטענה כי עוד בשנת 2003 קיבלה הודעה כי התיק בפרשת "חצי חינם"
24 נסגר, ואין להתיר את תיקון כתב האישום כך שיכלול חומרים שנאספו במסגרת אותו תיק.
25 עוד טוענת הנאשמת 1 כי היא עצמה מעולם לא נחקרה בנוגע לטענה העובדתית שמבקשת
26 המאשימה להוסיף לכתב האישום, והחלטת הוועדה המחוזית מיום 17.12.97 לא הוצגה לה
27 בחקירותיה. הנאשמת 1 סבורה כי אין לאפשר מצב בו תתייחס לראשונה לטענה האמורה רק
28 במסגרת ההליך בבית המשפט.
29
- 30 עוד טוענת הנאשמת 1 כי היה על התביעה לפעול בשקדנות בנוגע לחומרי החקירה שבידה,
31 ואם היתה פועלת כאמור היתה מגלה את החומר המדובר בזמן המתאים. המאשימה הלא
32 מסכימה כי חומר החקירה בפרשת "חצי חינם" הינו חלק בלתי נפרד מחומר החקירה בתיק
33 דנא, והעובדה שהחומר בפרשת "חצי חינם" הועבר על פי הטענה מיאח"ה לפרקליטות מחוז
34 המרכז ולא לפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה), או לעו"ד שחר הררי, אינה מעניינה של
35 הנאשמת ואינה צריכה לפגוע בה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1
2 הנאשמת 1 מוסיפה כי הן החקירה בפרשת "פאוור סנטר", הלא היא פרשתנו, הן החקירה
3 בפרשת "חצי חינם" נוהלו על ידי מפלג חקירות ביאח"ה בראשות סניף עתליה ארד – ע"ת 2
4 בכתב האישום. כיוון שכך ניתן היה, ביתר שקדנות ומקצועיות, לחקור את הנאשמת בגין
5 המסמך שעניינו החלטת הוועדה המחוזית מיום 17.12.97 כבר לפני כעשור שנים. גם עו"ד
6 שחר הררי, ששימש ב"כ הוועדה המחוזית לצורך הגשת כתבי אישום בין השנים 2001 ל-2007
7 יכול היה לגלות את המסמך המדובר: בחומר החקירה המקורי שהועבר לנאשמים 1 ו-2 בשנת
8 2005 מצויה הודעת פקס מיום 17.2.02 אותה כתב עו"ד הררי למר דיין מהוועדה המחוזית.
9 ההודעה, כך נטען, מתעדת שיחה בין עו"ד הררי לפרקליטת מחוז המרכז עו"ד שיבר, ועולה
10 מהדברים במפורש כי התקיים קשר בין עו"ד הררי שעסק בפרשת "פאוור סנטר" לעו"ד שיבר
11 שעסקה בפרשת "חצי חינם". כן עולה מההודעה כי אם יוגש כתב אישום נגד הנאשמים כאן
12 בפרשת "פאוור סנטר" יהיה צורך בגילוי כל חומר החקירה בפרשת "חצי חינם", דבר שעלול
13 לפגוע בכתב האישום שתגיש פמ"מ בפרשת "חצי חינם".
14
15 הנאשמת 1 טוענת עוד כי אובדן חומר חקירה בפרשת "חצי חינם" צריך, כשלעצמו, להביא
16 לדחיית בקשת התיקון. חומר החקירה שאבד קשור, לפחות בחלקו, לעדויות העדים שבדעת
17 המאשימה להוסיף לכתב האישום, וברי כי הדבר יביא לפגיעה בהגנת הנאשמת.
18
19 13. הנאשם 2 טען בתגובתו טענות דומות לטענות שהעלתה הנאשמת 1. הנאשם 2 הדגיש כי חומר
20 החקירה החדש לא נתבקש על ידו ולא הובא מעולם לידיעתו עד לבקשת הנאשמת 1 לעיין בו.
21 עוד טוען הנאשם 1 כי אין מקום להערכות המאשימה בנוגע לטיב החומר שאבד. לדעת
22 הנאשם 1 בהחלט יתכן כי החומר החסר עשוי לסייע להגנתו, והוא מוסיף כי מבלי שיעיין
23 בחומר לא יוכל ליתן מענה לכתב האישום – אם יתוקן ברביעית. הנאשם 2 אף עתר, בשולי
24 תגובתו, לביטול כתב האישום אם לא יימצא מלוא החומר.
25
26 הנאשם 2 אינו מוכן לשלם את מחיר חוסר התאום בין זרועות התביעה השונות, ולדעתו
27 צירופו של חומר נוסף צריך היה להיעשות טרם הגשת כתב האישום ולא בדרך של בקשה
28 לתיקון שנים הרבה לאחר שהוגש.
29
30 14. הנאשמים 8-3 מתנגדים אף הם לתיקון כתב האישום. לדברי הנאשמים 8-3 מדובר בבקשה
31 לתיקון נרחב בעובדות כתב האישום ובתוספת משמעותית של עדי תביעה. עוד טוענים הם כי
32 מעיון ראשוני בחומר החדש עולה כי הקשר בין שתי הפרשות רופף, ויש לו נגיעה רק לנאשמת
33 1. הנאשמים 8-3 אף סבורים כי צירוף החומר החדש יוביל ליצירת אוירה שלילית כלפי כלל
34 הנאשמים בשלב התחלתי של המשפט.
35

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

1 טענה עצמאית שהעלו נאשמים 8-3 נוגעת לבקשה להוסיף ולצרף כעד מטעם התביעה את עו"ד
2 אבי פורטן, מי שכיהן כיועץ המשפטי של הוועדה המחוזית, וכיום הינו שותף בכיר במשרד
3 ב"כ הנאשמים 8-3. נאשמים 8-3 סבורים כי יש בבקשת המדינה בנוגע לעו"ד פורטן משום
4 טעם לפגם, והדבר עלול לחבל קשות בהגנתם (שכן לא יוכלו לשוחח עמו על התיק הנדון) ומנגד
5 אין בעדותו כדי לקדם את בירור האמת במשפט.

6
7 15. הנאשמת 9 לא הגיבה לבקשה לתיקון כתב האישום.

תשובת המאשימה

8
9
10 16. המאשימה השיבה, לאחר קבלת היתר, על תגובות הנאשמים.

11
12 17. המאשימה מבקרת את התנהלות הנאשמת 1 בכל הקשור לחומר בפרשת "חצי חינם". זאת
13 משום שהנאשמת 1 פנתה למאשימה בבקשה לקבל את חומר החקירה בפרשת "חצי חינם"
14 חמישה ימים לאחר שהגישה את תגובתה לכתב האישום ביום 22.12.09. המאשימה טוענת כי
15 הנאשמת 1 לא העלתה כל טענה ביחס לתיק "חצי חינם" במסגרת השימוע שנערך לה טרם
16 הגשת כתב אישום זה והמתינה במכוון ארבע שנים מיום הגשת כתב האישום עד לאחר
17 ההקראה, ביודעה כי אחר מועד זה תזדקק המאשימה להיתר על מנת לתקן את כתב האישום.
18 משכך סבורה המאשימה כי אין לקבל את טענות השיהוי שהעלתה הנאשמת 1.

19
20 המאשימה אף מתריסה כלפי הנאשמת 1 כי טרם בקשה לעיין בחומר נושא פרשת "חצי חינם"
21 היה עליה לבחון מה כולל חומר זה, ומשהובא לידיעת המאשימה חומר חקירה שיש ביכולתו
22 לקעקע את הגנת הנאשמים לא היתה יכולה להתעלם ממנו.

23
24 המאשימה טוענת עוד כי הרלבנטיות של החומר שנאסף בפרשת "חצי חינם" לעניינינו "נולדה"
25 רק לאחר שנשמעו טענות ההגנה של הנאשמים 1 ו-2 במשפטים. פרשת "חצי חינם" עסקה
26 במקרקעין שונים, שעברו הליכי רישוי נפרדים, והחשד המרכזי שם היה כי ראש העיר פ"ת,
27 יצחק אוחיון, שקל שיקולים זרים בעת שהפעיל לחץ על הוועדה המחוזית לתת היתר לשימוש
28 חורג למבנה שנבנה על מקרקעים חקלאי מוכרז, וכי נאשמת 1 עזרה לו להשיג את מבוקשו
29 עבור אחיו. נושא החקירה בפרשת "חצי חינם" והחשוד המרכזי באותה פרשה שונים מאלו
30 שבפרשתנו. הנאשמים טענו בתשובתם לכתב האישום כי לא נדרש אישור הוועדה המחוזית,
31 וטענות אלה נסתרו בחומר הראיות בפרשת "חצי חינם". משכך, לא יכלו הגורמים השונים
32 במשטרה ובפרקליטות לקשור בין הפרשות טרם מועד זה.

33
34 לעניין החומר החסר מבהירה המאשימה כי בינתיים מצאה היא את תוכנו של החומר שאבד,
35 זולת שלושה מסמכים שאין בהם כל רלבנטיות לעניינינו.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

1
2 לעניין הודעת הפקס שרשם עו"ד הררי, טוענת המאשימה כי זו לא אמורה היתה להימצא
3 ברשות הנאשמת 1, ומכול מקום ההתייחסות בפקס לגילוי מלוא חומר החקירה היתה לפרשה
4 אחרת, פרשת "אבי לביא", ולא לפרשת "חצי חינם", שאיש לא ידע אודותיה ואודות הקשר
5 בינה לבין פרשת "פאוור סנטר".

6
7 המאשימה מוסיפה כי הנאשמת 1 נחקרה ארוכות, במסגרת חקירותיה במשטרה בתיק
8 הנוכחי, בשאלה האם נדרש אישור הוועדה המחוזית להוצאת היתרי בניה במתחם ירקונים.
9 גם בפרשת "חצי חינם" נשאלה הנאשמת 1 בנוגע לצורך בקבלת אישור הוועדה המחוזית
10 להוצאת היתרי בניה בתחום תוכנית פת/16/2000, ועל כן נתנה לה ההזדמנות להתגונן. לפיכך
11 לשיטת המאשימה אין נפקות לטענת הנאשמת 1 כי לא נחקרה בעניין שמבוקש להוסיף כעת
12 לכתב האישום.

13
14 המאשימה טוענת כי החומר בפרשת "חצי חינם" לא היה נחוץ לשם הרשעת הנאשמים בעת
15 הכנת כתב האישום, אלא שמעת שהובא לעיונה – ונמצא כי יש בו כדי לקעקע את הגנת
16 הנאשמים – אין כל עיוות דין או פגיעה בהגנת הנאשמים מעשיית שימוש בו. לטענת
17 המאשימה, לא מדובר בשינוי מהותי בכתב האישום, ודווקא באמצעות תיקון כתב האישום
18 תהיה לנאשמים ההזדמנות הנאותה להתגונן מפני טענותיה.

19
20 המאשימה אינה מוכנה לוותר על עדותו של עו"ד אבי פורטן. לדבריה עדותו מהותית בכל
21 הקשור לדיון בוועדה המחוזית בחודש דצמבר 1997 בו נכחו הנאשמים 1 ו-2. עם זאת נכונה
22 המאשימה להגשת הודעתו של עד זה בהסכמה כבר עתה.

23
24 **תשובות הנאשמים לתשובת המאשימה**

25 18. הנאשמת 1 חזרה על טענתה כי תיקון כתב האישום יפגע קשות בהגנתה. לדבריה הטענה
26 העובדתית החדשה מעולם לא הוצגה לה בחקירותיה השונות ולא היתה לה כל הזדמנות
27 להתייחס אליה (לתגובה צורפו חלקים מהודעות הנאשמת 1). לדברי הנאשמת 1, תשובת
28 המאשימה לטענותיה בעניין "הגנה מן הצדק" מפריכה את טענתה בנוגע לפרשנות הודעת
29 הפקס ששלח עו"ד הררי.

30
31 19. הנאשם 2 טוען כי אין לאפשר למאשימה לתקן את כתב האישום בעקבות טענות הגנה שהעלו
32 הנאשמים. אין לתת למאשימה "פרס" עבור מחדליה והדבר עלול ליצור תקדים מסוכן. לדעת
33 הנאשם 2, אין מקום להכיר בהפרדה, מלאכותית כדבריו, בין שתי פרקליטויות מחוז, שכן
34 חזקה כי גורמי הפרקליטות עובדים בשיתוף פעולה. עוד טוען הנאשם 2 כי הקשר בין שתי
35 הפרשות הדוק: מדובר באותו מתחם, עליו חלה אותה תוכנית וקיימת זהות בין מרבית

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

1 המעורבים. המעשים אף הם דומים (הוצאת היתרים על ידי ראש העיר ומהנדסת העיר), וברור
2 כי א-פריורי קיים קשר בין הפרשות – בניגוד לטענת המאשימה.

3
4 הנאשם 2 מזכיר כי עדיין קיימים מסמכים שטרם נמצאו בתיק החקירה בפרשת "חצי חינם",
5 וממזכר של אחת החוקרות אותו קיבל ב"כ הנאשם 2 לאחר הגשת תשובת המאשימה עולה כי
6 אבדה מעטפה המכילה מסמכים נוספים בתיק החקירה נושא פרשת "חצי חינם". הנאשם 2
7 דחה את הצעת המאשימה להגיש את הודעתו של עו"ד פורטן בהסכמה.

8
9 20. הנאשמים 3-8 טענו בתשובתם כי התעקשות המאשימה על זימונו של עו"ד פורטן אינה
10 עניינית ונעשתה משיקולים זרים. גם הנאשמים 3-8 אינם מוכנים לקבל את הצעת המאשימה
11 להגשת הודעתו של עו"ד פורטן בהסכמה.

דיון והכרעה

12
13
14
15 21. החלטתי לדחות את בקשת המאשימה לתקן את כתב האישום, על דרך של הוספת טענה
16 חדשה וכן הוספת תשעה עדי תביעה.

17
18 22. סמכותו של בית המשפט לתקן כתב אישום לאחר תחילת המשפט קבועה בסעיף 92(א) לחוק
19 בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, המורה כדלקמן:

20
21 "בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב
22 אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן;
23 התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול."

24
25 23. המדובר כמובן בסמכות שבשיקול דעת. ככלל, מעודד המחוקק את תיקון כתב האישום כדי
26 לאפשר לבית המשפט לעשות משפט צדק ולהגיע לחקר האמת. כל עוד אין בתיקון כדי לגרום
27 לפגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן, יתיר בית המשפט את התיקון (ע"פ 329/68 **מדינת**
28 **ישראל נ' כדורי**, פ"ד כב(2) 372 (1968), עמ' 375-376; ת"פ (מחוזי ת"א) 40123/05 **מדינת**
29 **ישראל נ' גבעוני**, לא פורסם (החלטה מיום 13.2.2008)).

30
31 24. במה דברים אמורים? בעיקר בפגיעה ביכולתו האפקטיבית של הנאשם להתגונן מפני כתב
32 האישום המתוקן (ת"פ (מחוזי ת"א) 217/95 **מדינת ישראל נ' נחמיה בן צבי** (החלטה מיום
33 22.1.1998); ת"פ (ירושלים) 3968/97 **מדינת ישראל נ' בן שושן** (החלטה מיום 27.12.2001)).

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1 לדעתי, ניתן לשקול במסגרת זו של הפעלת שיקול דעת שיפוטי גם שיקולי צדק במובנם הרחב.
2 דרך כלל יהיו אלה טענות מן הסוג שניתן להעלות במסגרת העלאת טענה מקדמית של "הגנה
3 מן הצדק".
4
- 5 25. אכן, בכל מקרה בו מתבקש תיקון כתב האישום לאחר תחילת המשפט נדרש בית המשפט
6 לאזן בין השיקולים השונים, שלעיתים קרובות מושכים לכיוונים מנוגדים. על כף המאזניים
7 האחת ניצב האינטרס הציבורי הכללי, שלפיו ראוי לאפשר את תיקון כתב האישום באופן
8 שיתרום לגילוי האמת. על כף המאזניים השנייה ניצבים זכותו של הנאשם לקיום הליך הוגן
9 וכן, כאמור, שיקולי צדק.
10
- 11 במקרה זה חזקים השיקולים הפועלים נגד תיקון כתב האישום מן האינטרס הציבורי הכללי
12 בקידום בירור האמת.
13
- 14 26. התיקון המבוקש על ידי המאשימה נועד לאפשר לה לטעון ולהוכיח כי הנאשמים 1 ו-2 נכחו
15 באולם הדיונים של הוועדה המחוזית ביום 17.12.1997, בעת שזו קבלה החלטה לפיה נאסר על
16 הוועדה המקומית להוציא היתרי בניה במקרקעין במתחם ירקונים, אלא באישור הוועדה
17 המחוזית.
18
- 19 התיקון האמור התבקש אחר תשובת הנאשמים לכתב האישום ולאחר החלטת בית המשפט
20 בטענות המקדמיות שהעלו הנאשמים (בהם טענה של הגנה מן הצדק). עם זה, תיקון כתב
21 האישום התבקש טרם החלה פרשת ההוכחות.
22
- 23 27. אין חולק כי חומר הראיות העומד בבסיס בקשת התיקון נאסף במסגרת חקירת פרשת "חצי
24 חינם" בידי אותה יחידת משטרה שחקרה את הפרשה העומדת ביסוד כתב האישום המונח
25 לפניי. ברור גם כי החומר כולו הועבר בשעתו לפרקליטות מחוז המרכז, אשר החליטה בשנת
26 2003 לסגור את תיק "חצי חינם" נגד כלל החשודים שם (והנאשמת 1 ביניהם) מחוסר אשמה.
27
- 28 המאשימה – פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) – טוענת כי דבר קיומו של החומר
29 נודע לה רק לאחרונה, בעקבות בקשת הנאשמת 1 לעיין בחומר שנאסף במסגרת פרשת "חצי
30 חינם". אין לי יסוד לפקפק בהצהרת נציגי המאשימה, אולם לא יכול להיות ספק בכך שמדובר
31 במחדל של ממש מצד המאשימה.
32
- 33 די בעיון בהצהרות המאשימה בתשובתה מיום 5.9.10 כדי להסיק מסקנה זו. פרשת "חצי
34 חינם" נחקרה לאחר פרשת "ירקונים", על ידי אותה יחידת משטרה (יאח"ה). לא זו בלבד
35 שמדובר במקרקעין סמוכים ובעלי אותו ייעוד (חקלאי), ובחלק מאותם נחקרים (הנאשמת 1

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

1 נחקרה בשתי הפרשות), אלא שטיב החשדות דומה. אמנם המאשימה מסבירה כי החשד
2 המרכזי בפרשת "חצי חינם" היה חשד לניגוד עניינים אישי של ראש העיר אוחיון בהוצאות
3 ההיתר, להבדיל מחוקיות הוצאת ההיתרים, אולם הסבר זה אינו משכנע.

4
5 המדובר לגרסת המאשימה בחשד לניגוד עניינים כאמור שבעקבותיו הפעיל מר אוחיון לחץ על
6 הוועדה המחוזית לתת היתר לשימוש חורג למבנה ה"חצי חינם". המאשימה מצהירה כי
7 הנאשמת 1 נחקרה בפרשה זו נוכח החשד כי סייעה למר אוחיון להשיג את מבוקשו עבור
8 אחיו, וכי הליכי התכנון בפרשה זו נחקרו על מנת להוכיח שלולא התערבותו האישית של ראש
9 העיר לא היתה הוועדה המחוזית נותנת היתר לאחיו. הנה כי כן, הליכי התכנון בנוגע
10 למקרקעין קרובים, הנושאים על גבם אותה "בעיה תכנונית" (ייעוד חקלאי), נחקרו גם
11 בפרשת "חצי חינם". להליכי תכנון אלה היתה שותפה הנאשמת 1, שאף נחשדה בכך שפעלה
12 באופן לא ראוי במסגרתם. החומר נאסף על ידי אותה יחידה חוקרת והונח על שולחנה של
13 פרקליטת מחוז המרכז. למרות שנציגי המאשימה ידעו על קיומו של תיק החקירה בפרשת
14 "חצי חינם", ועל טיב החשדות שעלו בו, לא מצאו הם טעם טוב לעיין בחומר שמא יש בו
15 רלבנטיות לעניין שטופל על ידם.

16
17 זאת ועוד. נוכח הקרבה המשמעותית בין שתי הפרשות הגיעה המאשימה בסופו של דבר – על
18 פי הצהרתה שלה – לכלל מסקנה כי חומר החקירה בפרשת "חצי חינם" רלבנטי לאישום
19 הנוכחי, ועל כן החליטה לאפשר לב"כ הנאשמים לעיין בו. החלטה זו של המאשימה מהווה
20 אינדיקציה משמעותית לכך שיש קשר בין שתי הפרשות – קשר שניתן היה לגלות קודם
21 להגשת בקשת העיון. כאן המקום להעיר כי אין יסוד לטענת המאשימה כי החומר "הפך"
22 רלבנטי רק נוכח התבהרות חזית המחלוקת המגולמת בתשובות הנאשמים לכתב האישום.
23 עיון בחלקי הודעות הנאשמת 1 שצורפו לתגובת הנאשמת 1 מעלה בבירור כי הנאשמת טענה
24 עוד בשנת 1999, במסגרת חקירתה בפרשת "ירקונים", כי לא היה צורך באישור הוועדה
25 המחוזית. המאשימה ידעה אפוא בבירור כי זה אחד מקווי ההגנה המרכזיים של הנאשמת 1
26 עוד טרם הגשת כתב האישום.

27
28 הנה כי כן, המאשימה הגיעה באיחור ניכר להכרה כי חומר המצוי בידה (ואין כל חשיבות
29 לדידי לעובדה כי החומר מצוי היה פיזית בפרקליטות מחוז אחרת) הינו חומר רלבנטי לכתב
30 האישום שהוגש נגד הנאשמים כאן. סביר בהחלט כי ההכרה המאוחרת ברלבנטיות החומר
31 נולדה, עובדתית, בעקבות פניית הנאשמת 1, אך אין בכך כדי לרפא את המחדל ובוודאי שלא
32 את תוצאותיו.

33
34 נקודת המוצא אפוא היא כי חומר שהיה בשליטת המאשימה במשך שנים רבות נמצא רלבנטי
35 לכתב האישום שלפני. החומר היה רלבנטי עוד טרם "נתגלה" על ידי נציגי המאשימה. לא

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1 הגילוי ולא יריעת המחלוקת כפי שנתחמה בתשובות הנאשמים לכתב האישום הפכו אותו
2 לכזה.
3
- 4 29. כתב האישום הוגש כאמור בשנת 2006. קדמו לו שימועים שנערכו לנאשמים 1 ו-2. מאז הגשת
5 כתב האישום דן בית המשפט בטענות מקדמיות של הגנה מן הצדק, ולאחר מכן הוגשה
6 תשובתם המפורטת של הנאשמים לכתב האישום.
7
- 8 מהלכים אלה כולם התבצעו בהתייחס לכתב אישום שאינו כולל את התיקון העובדתי לו
9 עותרת המאשימה. בוודאי שהגנת הנאשמים נפגעה כתוצאה מן השיהוי הרב בהגשת בקשת
10 התיקון, שכן יש להניח שהיו שוקלים את כלל המהלכים הנזכרים לעיל באופן שונה לו היו
11 מודעים לכך שבידי המאשימה חומר שיכול, על פי טענתה, לבסס את נוכחותם של נאשמים 1
12 ו-2 באותה ישיבה בה התקבלה החלטת הוועדה המחוזית.
13
- 14 בניגוד לנטען על ידי המאשימה, לא ניתנה לנאשמים הזדמנות סבירה להתגונן מפני הטענה
15 החדשה העומדת ביסוד בקשת התיקון. הנאשמת 1 אמנם נחקרה אודות הצורך באישור
16 הוועדה המחוזית אך לא נחקרה בנוגע לנוכחותה בישיבת הוועדה המחוזית ביום 17.12.1997.
17 בוודאי שהנאשם 2 מעולם לא עומת עם הטענה החדשה.
18
- 19 30. אין ספק כי, כתוצאה ממחדל השיהוי, נפגעה יכולתם האפקטיבית של נאשמים 1 ו-2 להתגונן
20 מפני טענות המאשימה. הנאשמים יתקשו מאוד להתמודד עם הטענה החדשה, שכן סביר
21 מאוד להניח כי במהלך התקופה הארוכה – ארוכה מאוד – מאז התנהלה החקירה בפרשה זו
22 ועד היום (כעשר שנים) אבדו ראיות, זיכרונם של עדים היטשטש ויתכן שעדים רלבנטיים אף
23 עזבו את הארץ או חלילה הלכו לבית עולמם. הנאשמים לא אספו ראיות חיוניות שיכולות היו
24 לסייע להם בתקופה הארוכה בה העלה החומר אבק במדפי היחידה החוקרת או התובעת.
25 אכן, בנסיבות כאלה קיים חשש של ממש כי הנאשמים לא יזכו למשפט הוגן כתוצאה ישירה
26 של מחדלי המאשימה.
27
- 28 מסקנה טבעית זו מתחזקת, בכל הקשור לנאשמת 1, מן העובדה שתיק "חצי חניס" נסגר עוד
29 בשנת 2003 על ידי פרקליטות מחוז המרכז. בנסיבות אלה יכולה היתה הנאשמת 1 להניח
30 שהמאשימה הניחה לחשדות שהועלו נגדה באותו עניין ואף לחומר המונח בבסיסו, וברי כי לא
31 אספה ראיות כדי להתמודד עמו.
32
- 33 31. על האמור לעיל ראוי כאמור להוסיף ולבחון האם מתקיימם שיקולי צדק במובנם הרחב, אשר
34 פועלים נגד קבלת בקשת התיקון. לדידי במקרה הנוכחי אמנם מתקיימים שני שיקולים
35 כאמור:

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1
- 2 א. לדעתי עצם הגשת בקשת תיקון מהותית לכתב האישום בשלב כה מאוחר מעוררת אי
- 3 נחת קשה. תחושת אי נחת זו יסודה בכך שכל תיקון נוסף בכתב האישום נגד הנאשמים
- 4 יוביל בהכרח להתמשכות נוספת של ההליך המשפטי, באופן שכשלעצמו עלול לגרום
- 5 לנאשמים עיוות דין. ברור כי תיקון מהותי בכתב האישום ערב תחילת פרשת ההוכחות
- 6 בתיק זה (בחודש ינואר 2011, בשמיעה רציפה כמעט מיום ליום) תביא לדחייה נוספת
- 7 בפתיחת השלב המהותי במשפט, שהרי ב"כ הנאשמים יבקשו לקבל לידיהם את מלוא
- 8 חומר החקירה הרלוונטי וללמוד אותו כראוי. לדחייה כזו אין מקום לא רק משום
- 9 הפגיעה בנאשמים (ראו פסקה י"ב לפסק הדין של בית המשפט העליון בעע"מ אונגיל נ'
- 10 מדינת ישראל (לא פורסם, מיום 2.9.2010), אלא גם משום שיש בכך כדי לפגוע באינטרס
- 11 הציבורי בקידום משפטם של הנאשמים.
- 12
- 13 ב. כזכור, בקשת המאשימה לתקן את כתב האישום ברביעית "נולדה" עובדתית לאחר עיון
- 14 נציגי המאשימה בחומר הראיות שנאסף בתיק "חצי חינם" – הכול בעקבות בקשת
- 15 הנאשמת 1. יוצא אפוא כי הנאשמת 1 אשר בקשה לאפשר לה לעיין בחומר שפוטנציאלית
- 16 יכול היה לסייע בהגנתה, מוצאת עצמה מתגוננת מפני בקשת תיקון לכתב האישום שכל
- 17 תכליתה לאפשר למדינה להוכיח ביתר קלות את אשמתה. התנהלות המאשימה בעניין זה
- 18 מעוררת אף היא אי נחת. ככל רשות שלטונית, מצופה מהמאשימה לפעול בצדק ובהגינות
- 19 כלפי הנאשמת 1. מוכן שאין להוציא מכלל אפשרות מקרים בהם יהיה זה מוצדק
- 20 להשתמש, לצורך הוכחת האשמה, בחומר שהנאשם הוא שהביאו לידיעת התביעה, אולם
- 21 משיקולי צדק רצוי שהמאשימה תפעל כך רק במקרים חריגים. ידוע לבית המשפט כי
- 22 המאשימה אינה נוהגת לעשות שימוש לרעת נאשמים בחומר שהביאו לידיעתה במסגרת
- 23 בקשות לעיכוב הליכים, ודומה כי פרקטיקה דומה צריכה להנחות את המאשימה
- 24 במקרים כגון זה שלפניי.
- 25
- 26 סבורני כי שיקולי הצדק שהזכרתי מושכים אף הם נגד קבלת בקשת התיקון.
- 27
- 28 32. מצאתי כי הגנת הנאשמים במשפט עלולה להיפגע כתוצאה מקבלת בקשת התיקון, וכן כי
- 29 מתקיימים במקרה זה שיקולי צדק רחבים הפועלים אף הם נגד קבלתה. מן העבר השני עומד
- 30 אינטרס ברור האמת במשפט. המדובר כמובן באינטרס חשוב ביותר, אך אינטרס זה יש לאזן
- 31 באינטרסים חשובים אחרים.
- 32
- 33 במקרה הנוכחי, בוודאי נוכח הצהרת המאשימה בסעיף 9 לתשובתה לתגובות הנאשמים כי
- 34 החומר החדש אינו נחוץ לצורך הרשעת הנאשמים, מסקנתי היא כי אין מקום להיעתר לבקשת
- 35 התיקון.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
33. בשולי החלטתי אבקש להעיר מספר הערות:
- א. אינני סבור כי היתה הצדקה לביקורת החריפה שהטיחו נציגי המאשימה בנאשמת 1 במסגרת תשובת המדינה לתגובתה. לא מצאתי יסוד לטענה כי הנאשמת 1 המתינה במכוון ארבע שנים מיום הגשת כתב האישום, ועד חמישה ימים לאחר המועד בו השיבה לכתב האישום, טרם פנתה למאשימה בבקשה לקבל חומרי חקירה – והכול על מנת למנוע מהמאשימה את האפשרות להשתמש בחומר מפליל שאולי יימצא. מוטב היה לטענה זו לולא נטענה. בוודאי שלא אוכל לקבל את הטענה כי הנאשמת 1 צריכה היתה לבחון מה כולל החומר בו בקשה לעיין טרם הרהיבה עוז להגיש בקשת עיון. טענה משונה זו אינה הולמת את מבחן ההיגיון הפשוט, ולפיו לנאשמת 1 כלל לא היה – טרם העיון – מידע מוקדם בנוגע לטיב החומר.
- ב. במסגרת ההליך הועלתה על ידי הנאשמת 1 טענה בנוגע למשמעות הרשום במסמך שרשם ב"כ המאשימה עו"ד הררי, וזאת לצורך הוכחת מודעותו לחומרי החקירה בפרשת "חצי חינם". ב"כ המאשימה טענו כי ב"כ הנאשמת טעו בפרשנות המסמך. נוכח התוצאה אליה הגעתי לא נדרשתי להכריע איזו מן הפרשנויות למסמך היא הפרשנות הנכונה.
- ג. כאמור לעיל אין חולק שחלק מן החומר שנאסף בפרשת "חצי חינם" אבד. אכן, חלק מן החומר שאבד נמצא, אולם עדיין חסר חומר שהמאשימה טוענת כי אינו רלבנטי לענייננו. בהחלט יתכן שחסר בחומר ראיות עליו מתבססת בקשת תיקון, כשהוא לבדו, יצדיק במקרה מתאים דחיית הבקשה. אלא שבמקרה דגן ניתן להגיע לתוצאה מבלי להידרש לשאלה זו, וניתן להניח את השאלה האמורה לעת מצוא.
- ד. גם בטענה המורכבת שהעלו ב"כ נאשמים 3-8, בנוגע לבקשת המדינה להעיד מי שכיום משמש שותף בכיר במשרדם, אין צורך לדון נוכח התוצאה אליה הגעתי.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2485-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' אונגיל ואח'

סוף דבר

34. אני דוחה את בקשת המאשימה לתקן את כתב האישום ברביעית.

35. המזכירות תמציא העתק החלטה זו לצדדים ללא דיחוי.

ניתנה היום, כ"ג כסלו תשע"א, 30 נובמבר 2010, בהעדר הצדדים.

מיכאל קרשן, שופט